

Riktlinjer för Programkommittén för Biosfärprogrammet Sverige

Biosfärprogrammet är ett mellanstatligt program som syftar till att på vetenskaplig grund förbättra relationen mellan människan och hennes livsmiljö i ett globalt perspektiv. Programmet lanserades i början av 1970-talet och är ett tvärvetenskapligt program där naturvetenskap och samhällsvetenskap förenas. Biosfärprogrammet skiljer sig från Unescos andra vetenskapliga program, eftersom det bygger på lokalt engagemang för hållbar samhällsutveckling i biosfärområdena och drivs med ett starkt underifrånperspektiv.

Biosfärprogrammets världsnätverk av biosfärområden är ett dynamiskt och interaktivt nätverk av framstående platser som främjar harmoni mellan människor och natur för hållbar utveckling genom medskapande dialog med aktörer i området. I Sverige, samlas biosfärområdenas koordinatörer i ett Biosfärråd som är rådgivande till Programkommittén.

Detta dokument syftar till att tydliggöra rutiner och riktlinjer vad gäller organisation och ansvarsfördelning, utnämningar och nomineringsförfaranden inom Biosfärprogrammet Sverige.

Svenska Unescorådet är Sveriges nationalkommission för Unesco som har i uppdrag att ge råd till regeringen gällande Unescos verksamhet och informera samt sprida kunskap om Unesco i Sverige. Svenska Unescorådet ska även bidra till att genomföra *Sveriges strategi för samarbete med Unesco*. Utöver detta har Svenska Unescorådet en strategi för sin verksamhet i Sverige.

Svenska Unescorådet ska stötta biosfärprogrammet i Sverige för att uppnå långsiktigt tryggad finansiering och tydlig organisatorisk struktur, samt stärka kopplingen mellan forskning och biosfärområdenas aktiviteter.

Process för utnämning av ledamöter i Programkommittén

Svenska Unescorådet utser ordförande till Programkommittén. Förordnandet gäller i tre år, varefter ordföranden kan få ett nytt förordnande. Ordföranden tillsätter kommitténs ledamöter.

Programkommittén ska bestå av minst 5 ledamöter och är sammansatt av nationella myndigheter och forskningsinstitutioner på frivillig basis, samt den nationella koordinatören för Biosfärprogrammet Sverige. Förordnandet är tidsbegränsat till 3 år med möjlighet till omval i ytterligare 3 år för ledamöter som inte sitter på uppdrag av en myndighet. För myndigheter utses ledamöter i första hand på tre år, eller tills ny ledamot utses.

Programkommitténs ansvarsområden

Programkommittén är rådgivande till Svenska Unescorådet och är dess expertgrupp. Kommittén är inriktande, beslutande och finansierande kommitté för Biosfärprogrammets verksamhet i Sverige. Den spelar en viktig roll som nod, kontaktförmedlare och i förankringsarbete, nationellt och internationellt, med syftet att underlätta samarbeten och tillföra perspektiv från svenska biosfärområden till det globala biosfärprogrammet.

Programkommittén för det Biosfärprogrammet Sverige har en kvalitetssäkrande roll gentemot Unescos internationella sekretariat för biosfärprogrammet. Detta innebär att kommittén säkerställer hög relevans på områden som nomineras till Unesco, säkerställer hög kvalitet på 10-årsutvärderingar som lämnas till Unescos internationella sekretariat, ansvarar för att biosfärområden är väl fungerande mellan 10-årsutvärderingarna (bl a genom att genomföra halvtidsavstämningar), samt att rekommendera frivilligt återkallande av utnämning till Svenska Unescorådet som beslutar om

återkallande av biosfärområdesutnämningen. Programkommittén har möjligheten att initiera kvalitetssäkrande processer i syfte att stödja biosfärområden som bedöms ha svårigheter att uppfylla Unescos kriterier för biosfärområden.

Programkommitténs uppgift är att:

- garantera kvaliteten inom Biosfärprogrammet Sverige gentemot Unesco,
- utgöra länk till det globala nätverket av biosfärområden,
- utforma och anta nationell strategi för biosfärprogrammet,
- besluta om VP och budget samt söker finansieringsformer för dess genomförande,
- vara kontaktförmedlare och nod mellan forskning och kunskapsbehov,
- sprida goda exempel och erfarenheter från biosfärområden.

Rutiner för beredningsprocesser

Under bildande av nya biosfärområden ansvarar Programkommittén för att:

- godkänna biosfärkandidatområden,
- yttra sig över ansökningshandlingar under remiss,
- ge rekommendation till Svenska Unescorådet om nominering av biosfärområden.

Vid genomförande av halvtidsuppföljningar ansvarar Programkommittén för att:

- utse utvärderingsgrupp,
- ta emot resultat,
- inrätta stödåtgärder vid behov,
- informera Svenska Unescorådet,

Under beredningsprocess av 10-årsutvärderingar ansvarar Programkommittén för att:

- yttra sig över 10-årsutvärderingar under remiss,
- godkänna färdig 10-årsutvärdering,
- lämna 10-årsutvärdering till Unescos MAB sekretariat,
- informera Svenska Unescorådet.

Rutiner för nomineringar av biosfärområden till den globala styrelsen för Biosfärprogrammet (International Coordinating Council of the Man and Biosphere Programme, MAB-ICC)

- a. Biosfärrådet och Programkommittén skriver yttrande över remiss.
- b. Slutlig version av ansökan inkommer till Programkommittén och Svenska Unescorådet från Kandidatområdet.
- c. Programkommittén fattar beslut om att tillstyrka eller avstyrka ansökan.
- d. Svenska Unescorådet fattar beslut om att tillstyrka eller avstyrka ansökan.
- e. En rekommendation skickas från Svenska Unescorådet till regeringen.
- f. Regeringen bereder ett regeringsbeslut innan ansökan skickas till Unesco.
- g. Ansökan skickas till Unesco, originalhandlingar sänds via diplomatkurir till delegationen i Paris där utbildningsrådet överlämnar den fysiskt till Unesco.
- h. Unescos Deadline för nomineringar är den 30 september.